Poslanik i psihološki odgoj

Čovjek je biće čiji se život zasniva na temelju znanja i izabiranja. Za razliku od drugih živih organizama, čovjek je u većem dijelu svoga života svjestan šta se dešava i čini ono šta je sam odabrao. S druge strane, temelj na koji se oslanja čovjekova spozanja u životu čine vanjska osjetila (vid, sluh, dodir, okus, miris), a oni su tako podešeni da čovjek ne može steći sliku o izvanjskom svijetu sve dok ne dođe izravno u dodir s njim. Bez slike o vanjskom svijetu koju nazivamo znanjem, čovjek nema mogućnost nikakvog izbora. To su jasne i utemeljene činjenice. Kur'an o uzimanju primjera od drugih Kur'an u 30. i 31. ajetu sure Maide kaže sljedeće: I olakša mu nefs ubistvo brata, te ga ubi, pa postade od izgubljenih. Allah posla gavrana da kopa po zemlji da bi mu pokazao kako da zakopa mrtvo tijelo brata svoga. Reče on: "Teško meni, zar i ja ne mogu kao gavran ovaj zakopati tijelo brata svog?" Kur'an u ovom slučaju spominje Ade-move, a. s., sinove. Kabil, zatečen novim iskustvom, nije znao šta će učiniti sa mrtvim tijelom, a Allah mu, poslavši gavrana, pokaza na koji način će riješiti nastalu .tegobu

Pouke iz jednog slučaja

U ovoj priči – koja kazuje o ulozi osjetila u čovjekovom znanju –ponuđen je niz primjera na koje vrijedi obratiti pažnju. Čula, poput vida i sluha, oblik su čovjekove veze sa okolinom. Svakim pogledom, slušanjem i dodirom u čovjekovom umu oblikuje se naučna slika koja uzrokuje mnoštvo tragova u saznajnoj dionici čovjekova života. Ibn-Sina ukazuje na ulogu osjetila u sticanju znanja sljedećim riječima: "Ko izgubi jedno osjetilo izgubio je i dimenziju znanja koju stječe pomoću njega." Čovjek koji je izgubio sluh više nikad neće moći stjecati znanje putem .slušanja

Oponašanje

Čovjek je pod stalnim utjecajem izvanjskog svijeta, a s druge strane, posjeduje i moć .oponašanja, tako da sve što vidi i čuje veoma brzo i sam prihvata u vlastitoj praksi

Veza ahlaka i djela

U hadisu se kaže: *"Nijet vjernika bolji je od njegova djela."*

Na temelju razumskih dokaza čovjekovo djelo posljedica je njegova znanja i nefsanskih saznanja. Sve dok čovjek u određenom djelu ne vidi korist i ne osjeti njegovu opravdanost i neophodnost neće se odlučiti na njegovo izvršenje. Čovjekov moral ima osnovnu ulogu u ispravnom shvatanju svrsishodnosti svakog djela, tj. brine se o načinu na koji će neko doživjeti konačan ishod njegovih djela. Naprimjer, hrabrost, jedna od moralnih osobina, izaziva brze reakcije u određenim uvjetima u kojima su te iste reakcije nezamislive kod plašljivog čovjeka. Sličan primjer može se naći i kod ostalih moralnih vrlina ili nedostataka. Dakle, moral i djelo usko su povezani uzročno-posljedičnom niti. Kad je riječ o Ademovim sinovima, onda se može primijetiti da je uzrok Kabilove reakcije bila zapravo ljubomora. Budući da je Habil rekao svome bratu: "Nisam ja kriv što tvoj kurban nije prihvaćen!", a povod odbijanju Kabilove žrtve jeste činjenica da on nije bio bogobojazan. Božiji zakon kaže sljedeće: Zaista, Allah prihvata samo od bogobojaznih. Čovjek ima potrebu za sređivanjem svojih nefsanskih osobina da bi mogao .obavljati dobra djela koja će biti i primljena od Onoga u Čije ime se obavljaju